

Notat 2006-4

Melding om arsveksten 2005

Normal rsavlinger og registrerte avlinger

Ola Wågbo
Oddmund Hjukse

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Tittel	Melding om årsveksten 2005. Normalårsavlinger og registrerte avlinger
Forfattere	Ola Wågbø, Oddmund Hjukse
Prosjekt	Melding om årsveksten (A231)
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2006
Antall sider	16
ISBN	82-7077-639-4
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Gir ut rapporter fra forskning og utredning. Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres over Landbruks- og matdepartementets budsjett, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

NILFs rapport «Melding om årsveksten» har erstattet den tradisjonsrike «Landbruksdirektørens melding om årsveksten». I de siste årene har rapporten bare kommet en gang i året, basert på den informasjonen som har vært tilgjengelig umiddelbart etter vekstsesongens slutt. Landbruksdepartementet stod for utarbeidelsen av meldingen fram til 1996. Kapittel 6 er et utdrag av de fylkesvise avlingsberegningene som vanligvis utarbeides og sendes bl.a. Fylkesmannens landbruksavdelinger hver høst.

Siktemålet med meldingen, er å avgi en foreløpig oversikt over planteproduksjonen i året før den endelige avlingsstatistikken foreligger. Meldingen bygger på vurderinger og registreringer foretatt av fylkesagronomene ved Fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA), med basis i bl.a. oppgaver disse innhenter fra landbrukskontorene og forsøksringer. Avlingstallene for de enkelte vekstene i de ulike fylkene blir oppgitt som prosenter av normalårsavlingene for de respektive fylker. Disse fylkesvise avlingsprosentene blir veid sammen til landstall.

Førstekonsulent Ola Wågbo har skrevet kapitlene om årsveksten for 2005, mens førstekonsulent Oddmund Hjukse har skrevet kapitlet om normalårsavlingen og registrerte avlinger.

Oslo, mars 2006
Ivar Pettersen

Innhold

1	INNLEDNING.....	1
2	VÆR- OG VEKSTFORHOLD I DE ENKELTE LANDSDELENE.....	3
2.1	Østlandet.....	3
2.2	Sørlandet.....	3
2.3	Vestlandet.....	4
2.4	Trøndelag	4
2.5	Nord-Norge	4
3	GENERELT OVERSIKT	5
3.1	Poteter.....	6
3.2	Grønnfôr.....	6
3.3	Rotvekster.....	6
3.4	Gras	7
3.5	Kulturbeite.....	7
3.6	Utmarksbeite	7
3.7	Fjellbeite.....	8
4	PRODUKSJON	9
5	FYLKES- OG LANDSTALL FOR AVLINGENE I PROSENT AV NORMALÅRSAVLINGER.....	11
6	FYLKESVISE NORMALÅRSAVLINGER 2004 – SERIER FOR NORMALÅRSAVLINGER OG REGISTRERTE AVLINGER	13

1 Innledning

Meldingen om årsveksten omfatter en foreløpig beregning av avlingene for en del av jordbruksvekstene. De vekstene beregningene nå gjelder for er: grønnfôr, poteter, rotvekster, eng og beite. Beregningene for disse vekstene baseres på fylkesvise oppgaver over avlingene, oppgitt i prosent av normalårsavling. Se tabell side 12. Oppgavene over avlingene og en beskrivelse av vekstforholdene er gitt av landbruksavdelingene hos Fylkesmannen i de enkelte fylkene. Fra og med 1997 har NILF utført sammenstillingen av materialet og beregningen av gjennomsnittstall for landet. Tidligere ble dette gjort av Landbruksdepartementet.

Kornavlingene er holdt utenom avlingsoversikten i meldingen om årsveksten. Dette skyldes at Statens Landbruksforvaltning (SLF) gir foreløpige produksjonsoppgaver på grunnlag av innveide mengder hos kornkjøperne. Disse oppgavene er langt sikrere enn de oppgavene som fylkesagronomene samler inn for korn.

Landstallene for 2005 er beregnet ved sammenveining av fylkestallene på grunnlag av arealfordelingen så langt oppgaver finnes, dvs. fram til og med 2004 og 2005 for de fleste vekstene. For beite i utmark hvor det ikke foreligger arealoppgaver, er sammenveiningen basert på oppgaver over fordelingen av fylkestallene for antall dyr på utmarksbeite.

Meldingen omfatter som nevnt foreløpige oppgaver over avlingene for jordbruksvekstene for det siste året. For oversiktens skyld har en fra og med 2003 dessuten tatt med serier for registrerte avlinger og normalårsavlinger fra 1970 og framover både for jord- og hagebruksvekster. For 2005 er det dessuten tatt med fylkesvise normalårsavlinger for de forskjellige vekstene. Dette er nærmere omtalt i kap. 6.

2 Vær- og vekstforhold i de enkelte landsdelene

2.1 Østlandet

Det var variable overvintringsforhold for eng. Overvintringen ble god i noen områder og dårlig i andre områder. Gjennomgående ble det god overvintring i områdene med høstkorndyrking. Våren kom tidlig og det startet med gode forhold for våronn i de tidligste områdene. Dette endret seg imidlertid til en periode med kjølig vær og mye regn sist i april og først i mai. Regnet ble avløst av noen nedbørsfrie dager før det igjen fortsatte med en fuktig værtype fra midten av mai som varte utover til forsommeren. Værforholdene resulterte i en svær variasjon for tidspunktet for våronn på bortimot to måneder. Mens de første fikk gjort våronna tidlig i april var det enkelte områder hvor kornet ikke ble sådd før ca. 15. juni. I noen områder bidro dessuten tele til sein våronn.

Fra midt i juni og fram til ca. 15. juli kom en tørkeperiode med høye temperaturer. Senere ble det mer skiftende vær med regn igjen, men det ble en lang og mild høst og jevnt over fine innhøstingsforhold slik at også det siste sådde kornet kom i hus.

Værforholdene med en nedbørrik høst i 2004, bidro til nedgang for høstkornarealet for 2005.

Bedre såforhold, men et usikkert datagrunnlag over forbruket av såkorn, gjør det imidlertid vanskelig å vurdere utviklingen for tilsådde høstkornareal i 2005.

2.2 Sørlandet

Etter en tidlig vår med varmt vær i april ble det senere en forsinket utvikling for planteveksten på grunn av mye kjølig og vått vær fra mai og fram til midt i juni. Midtsommers ble det en tørkeperiode som senere ble avløst av en periode med mer variert vær og bedre vekstforhold. Spesielt ble det en fin høst. Selv om vekstforholdene varierte en del ble de i sin helhet jevnt over gode.

2.3 Vestlandet

Varmt og tørt vær i april gav en tidlig start for våronn og plantevekst for de tidligste områdene. Senere ble våronn og 1.slått forsinket på grunn av mye nedbør og kjølig vær i mai og juni. Mye snø i fjellet forsinket beiteslepp for sauene. En periode med forholdsvis varmt tørt vær i juli ble senere avløst av mye regn igjen på ettersommeren og utover høsten. Vanskene som følge av en forsinket 1.slått forplantet seg utover vekstsesongen og det ble til dels betydelige problemer for mange som følge av værforholdene også ved de senere høstinger.

2.4 Trøndelag

Vær og vekstforholdene for Trøndelag lignet mye på de en hadde for Vestlandet. Varmt vær i april gav en relativt tidlig våronnstart i de tidligste områdene, mens den delvis ble forsinket i de nordlige delene. Kaldt og nedbørsrikt vær i mai og juni gav vilkår for en god busking for korn og gras, men dårlige forhold for poteter, foruten vanskelige innhøstingsforhold for 1. slåtten. Juli ble varm og tørr, mens det fra august og utover høsten ble mye regn igjen. Dette gav vanskelige bergingsforhold både for åkervekstene og for eng. Problemene ved 2. slåtten for eng ble enda større enn ved 1.slåtten. Høye lammevekter kan tyde på at det har vært relativt gode vekstforhold i fjellet.

2.5 Nord-Norge

Det ble gjennomgående en god overvintring for eng i landsdelen. Fra våren viser imidlertid værforholdene en del variasjon fra sør til nord. Mens det i sør ble et forholdsvis kjølig vær med regn om våren og forsommeren ble det i Finnmark en fin og varm forsommer. Jevnt over ble det gode vekstforhold i Nord-Norge i løpet av sesongen.

Fra midt i august satte det imidlertid inn med uvanlig store nedbørsmengder. Dette skapte store problemer for innhøstingen, særlig for de sørligste delene, slik at åkervekstene delvis ble stående uhøstet og for eng medførte mye regn delvis en redusert 2.slått etter en god 1.slått for de som høstet 2 ganger.

3 Generelt oversikt

2005 ble et forholdsvis svakt avlingsår for jordbruksvekstene når en ser landet under ett. Oppgaver fra Fylkesmannens landbruksavdelinger over avlingssituasjonen ved utgangen av oktober viser i gjennomsnitt for landet avlinger i underkant av normalårsnivå for alle de viktigste vekstene. Det er imidlertid meldt om til dels store variasjoner for avlinger, fra klart over normalårsnivå, til svært dårlige avlinger. Variasjonene kan være store både mellom fylker og innen mindre områder.

Det er særlig for Hordaland og Nordland det har vært størst avlingssvikt, mens det på den andre siden kan være fylker med høye avlinger for enkeltvekster, men forøvrig mer variasjon.

Avlingstallene for eng og øvrige fôrvekster ligger til dels over normalårsnivå i noen fylker, men svak avling i flere fylker med høyt fôrvekstareal har trukket det gjennomsnittlige avlingsnivået for landet ned.

Med noen unntak har det vært et svakt avlingsnivå for poteter over det meste av landet.

For korn er det i gjennomsnitt etter foreløpige oppgaver fra Norske Felleskjøp regnet med en avling på 1 prosent under normalårsnivå mot 10 prosent over for 2004. Avlingene viser store variasjoner. Særlig for høstkorn og ved tidlig såing ble det oppnådd gode avlinger, mens avlingene ble redusert ved senere såing og på grunn av mye nedbør, kaldt vær foruten av soppangrep på bygg. Tørkeperioden midtsommers bidro til redusert avling på sandjord og på grunn av framdrevet modning. I noen områder fikk kornet dessuten tørkeskader som medførte grønnskudd i åkeren etter at nedbøren kom. Dette resulterte i høstproblemer og redusert kvalitet selv om det var godt vær under innhøstingen for Østlandet.

Kornavlingene varierer både innen landsdelene og mellom landsdelene. Mens det var forholdsvis gode innhøstingsforhold for Østlandet og Sørlandet ble forholdene vanskelige fra Vestlandet og nordover.

3.1 Poteter

I gjennomsnitt for landet er det regnet med en potetavling på 9 prosent under normalårsnivå. Det er regnet med under normalårsavlinger, over det meste av landet til dels betydelig lavere. Bare for 4 fylker er det regnet med større avlinger enn i et normalår. Den kalde våren og tørkeperioden i knollsettingsperioden regnes særlig som forklarende faktor til det gjennomgående svake avlingsresultatet, foruten vanskelige høsteforhold i deler av landet.

Potetavlingene viser noe variasjon mellom distriktene. Det beste avlingsresultatet oppnådde Aust-Agder og Finnmark med avlinger 10 prosent over normalårsnivå. Relativt høye avlinger er det også regnet med for Sogn og Fjordane og Troms.

For alle Østlandsfylkene er det regnet med under normalårsavlinger. Jevnt over svake avlingsresultat er det også regnet med for de fleste av de øvrige fylkene med unntak for de nevnte. Hordaland oppnådde det svakeste avlingsresultatet med en avling på bare 50 prosent av normalårsavling. Også Nordland fikk et dårlig avlingsresultat på bare 70 prosent av normalårsavling. Her var det svært mye nedbør under innhøstingen, slik at arealer som ligger til grunn for avlingssvikten delvis ble stående uhøstet.

3.2 Grønnfor

Avlingene for grønnfôrvekstene er i gjennomsnitt for landet beregnet til 6 prosent under normalårsnivå. Det er betydelige variasjoner i avlingene. For flere fylker er det registrert gode avlinger på eller over normalårsavling, men gjennomgående lave avlinger i fylkene med størst areal har trukket det gjennomsnittlige avlingsnivået ned.

Som for poteter var det Aust-Agder og Finnmark som oppnådde de høyeste avlingene med 10 prosent over normalårsavling. For begge disse fylkene er det rapportert om gode vekstforhold og en lang og fin høst. Det dårligste avlingsresultatet er det regnet med for Nordland med 25 prosent under normalårsavling. Det var relativt gode forhold gjennom vekstsesongen også for dette fylket, men uvanlig store nedbørsmengder gjorde innhøstingen så vanskelig at en del arealer ble stående uhøstet.

3.3 Rotvekster

Arealet av rotvekster er nå sterkt redusert og teller lite. Totalt for landet viser de siste registreringene fra 2001 et areal av rotvekster til fôr på bare 3 000–4 000 dekar. Fra flere fylker ble det heller ikke gitt avlingsoppgaver. Dette betyr at grunnlaget for de fylkesvise avlingsoppgavene blir spinkelt og usikkert.

Avlingene viser variasjoner fra klart under normalårsnivå til opp mot normalårsavling, men ikke for noe fylke er det regnet med over normalårsavling. I gjennomsnitt for landet er det regnet med avlinger på 4–5 prosent under normalårsavling. For noen fylker spredt over hele landet er det regnet med normalårsavlinger som er det beste resultatet. De laveste avlingene er det regnet med for Hordaland med en avling på bare 50 prosent av normalårsavling. Avlingssvikten her skyldes for mye nedbør. For Nordland er det regnet med at vanskelige innhøstingsforhold medførte svikt i avlingene. Også for Akershus er det regnet med et svakt avlingsresultat for rotvekstene. Årsakene her kan være flere. Den rå og kalde våren førte til store variasjoner i såtidspunkt. Tørkeperioden i juli gav avlingssvikt særlig på sandjord. Dessuten er det regnet med varierende kvalitet, sprekk- og råteskader.

3.4 Gras

Grasavlingene viser store variasjoner fra 25 prosent under normalårsavling i Nordland til 12 prosent over i Østfold. Variasjonene i avlingene gjelder alle landsdelene.

Det er regnet med store overvintringsskader for de øvre delene av Buskerud. Forøvrig er det ikke meldt om overvintringsskader, men en god overvintring i noen av fylkesoppgavene.

Tidlig vår gav en tidlig start på vekstsesongen, men mye nedbør og kjølig vær senere på våren og utover forsommeren resulterte i utsatt slått og redusert kvalitet i store områder. Tørkeperioden i juli i store deler av landet foruten en utsatt 1.slått bidro til en redusert, men betydelig variert 2.slått. Kvaliteten og mengden av 2.slåtten ble dessuten i stor grad påvirket av de store nedbørsmengdene fra ettersommeren og utover høsten som gjorde seg gjeldende fra Vestlandet og nordover og som bidro til en vanskelig innhøsting.

Gjennomsnittsavlingen for landet for gras på kunsteng er beregnet til 6 prosent under normalårsavling. De høyeste avlingene ble oppnådd for Østfold og Telemark med 10 prosent over normalårsavling. En tidlig vår, en gjennomgående god vekstsesong og en lang høst har gitt et godt avlingsresultat for disse fylkene. I motsetning til dette har de store nedbørsmengdene og vanskelige innhøstingsforhold, spesielt under 2.slåtten, gitt en avling på bare 75 prosent av normalårsavling for Nordland som det dårligste resultatet. De nevnte årsakene har også gitt dårlige avlinger særlig for Hordaland og Nord-Trøndelag.

For gras på natureng er det regnet med en gjennomsnittsavling for landet på 8 prosent under normalårsavling. Avlingene viser mye den samme variasjonen mellom fylkene som gras på kunsteng. Gjennomsnittstallet for landet er noe lavere enn for kunsteng da det er noen fylker som har relativt lavere avlinger for natureng enn for kunsteng.

Dette henger sammen med variasjoner i avlingene i fylkene og fordelingen av jorda på kunsteng og natureng. Da en finner natureng ofte på skinnere og mer tørkeutsatt jord, blir det større utslag på avlingene for denne enga i tørkeperioder. Det er dette som har gitt utslag særlig for Aust-Agder og Sogn og Fjordane hvor det regnes med at tørkeperioden på sommeren har gitt betydelig lavere avlinger på natureng enn på kunsteng.

3.5 Kulturbeite

Det er regnet med at avlingen for kulturbeite i gjennomsnitt for landet ble 8 prosent under normalårsnivå. Avlingene for kulturbeite ble jevnt over på normalårsnivå for Østlandsfylkene, mens det med enkelte unntak er regnet med under normalårsavlinger fra Sørlandet og nordover for kystfylkene. For de sørligste fylkene er det særlig tørkeperioden om sommeren som forklarer en redusert avling, mens det nordover i tillegg er de store nedbørsmengdene på ettersommeren og høsten som har vært medvirkende.

Flere av Østlandsfylkene har hatt en avling på 5 prosent over normalårsavling som er det beste resultatet. Aust-Agder og Hordaland har hatt de laveste avlingene. For disse fylkene er det regnet med avlinger 20 prosent under normalårsavling.

3.6 Utmarksbeite

For de fylkene som har gitt oppgaver over avlingstall for utmarksbeite, er det regnet med noe varierende avlinger fra 20 prosent under til opp mot normalårsavling. I gjen-

nomsnitt for landet er det regnet med 6 prosent under normalårsavling. Det er særlig avlingen for Hordaland på 80 prosent av normalårsavling som har trukket ned.

3.7 Fjellbeite

For flertallet av fylkene som har gitt avlingstall for fjellbeite, er det regnet med en forholdsvis liten variasjon i avlingene omkring normalårsavlingen, men for et par fylker er det regnet med noe større avvik. Dette gjelder Aust-Agder hvor det er regnet med 20 prosent over normalårsavling som er den høyeste avlingen. Den laveste avlingen er oppgitt for Hordaland med 20 prosent under normalårsavling. Gjennomsnittsavlingen for landet er beregnet til 4 prosent under normalårsavling. Den høye beiteavlingen for Aust-Agder begrunnes med mye snø i fjellet, foruten en varm sommer og en god høst. For Hordaland er det en sen og kald forsommer og et forsinket beiteslipp til fjells som forklarer en lav avling. For øvrig er en relativt god beiteavling for fjellbeitene begrunnet med høye lammevekter for Trøndelagsfylkene.

4 Produksjon

På grunnlag av foreløpige arealtall for 2005, gjennomsnittstallene for avlingene i forhold til normalårsavlingene og beregnede normalårsavlinger, er det i følgende oppstilling utført en foreløpig beregning av den samlede produksjonen for poteter, grønnfôr (inkl. rotvekster) og eng til slått beregnet som høy.

Normalårsavlingene er beregnet ved trend på grunnlag av de registrerte avlingene de siste 14 år. For engavlingene endret SSB beregningsmetoden i 1997. Serien er justert tilbake til 1990, jf. omtale i kap. 6.

I produksjonstilskuddsstatistikkens arealoppgaver er arealet av grønnfôrvekster og rotvekster slått sammen under posten «andre grovfôrvekster» fra og med 2002. Da arealet av rotvekster til fôr nå er sterkt redusert, blir avlingstallene usikre. De foreløpige produksjonstallene for andre grovfôrvekster i tabell 4.1, er derfor beregnet på grunnlag av avlingstall for de grønnfôrvekster hvor avlinger registreres og en anslått arealfordeling for disse vekstene

Tabell 4.1 Beregnet produksjon 2005

Vekst	Areal dekar ¹⁾	Avling i % av normalårsavling	Normalårsavling kg/da	Beregnet avling kg/da	Produksjon tonn
Poteter	137 700	91	2 619	2 383	360 600
Andre grovfôrvekster ²⁾	} 155 700	94	2 143	2 014	313 600
Eng til slatt ³⁾	4 433 000	94	584	549	2 433 700

1) Foreløpige tall

2) Arealene av grønnfôrvekster og rotvekster er slått sammen under «andre grovfôrvekster» fra 2002

3) Engavling til slatt beregnet som høy

Til sammenligning viser oppstillingen nedenfor SSBs registrerte tall for arealer, avlinger og produksjon for 2004, foruten NILFs beregnede normalårsavlinger og avlinger i prosent av normalår.

Avlingen for andre grovfôrvekster er beregnet på grunnlag av veid gjennomsnittstall for de grønnfôrvekstene det foreligger avlingsoppgaver for.

Tabell 4.2 Registrert produksjon 2004 ifølge SSB

	Areal dekar	Normalårs- avling kg/da	Registrert avling kg/da	Avling i % av normalårs- avling	Produksjon tonn
Poteter	141 900	2 546	2 794	110	396 400
Andre grovfôr- vekster	176 300	2 215 ¹⁾	2 066 ¹⁾	93	364 200
Eng til slatt ²⁾	4 454 500	568	626	110	2 788 000

1) Veid gjennomsnitt av avlingene for de forskjellige grønnfôrvekstene det foreligger oppgaver for

2) Engavling til slatt beregnet som høy

5 Fylkes- og landstall for avlingene i prosent av normalårsavlinger

Tabell 5.1 gir en sammenstilling av avlingene i 2005 i prosent av normalårsavlingene for poteter, rotvekster, eng og øvrige fôrvekster, fylkestall og tall for landet i gjennomsnitt.

Tabell 5.1 Fylkes- og landstall i gjennomsnitt for avlingene i 2005 for vekstene grønnfor, poteter, rotvekster, eng og beite oppgitt i prosent av normalarsavling

	Grønnfor	Poteter	Fornepe	Kalrot	Forbete	Formargk.	Kunsteng	Natureng	Kult.beite	Utm.beite	Fj.beite
Østfold	107	92	98	98	98	95	110	112	105	99	
Akershus	100	80	80	80		100	105	105	105		
Hedmark	90	85	100	100		90	95	95	100	95	95
Oppland	93	95					95	95	95	95	95
Buskerud	100	85	100	100		100	95	100	100	100	100
Vestfold	105	95					105	105	100		
Telemark	100	90				105	110	110	105	100	100
Aust-Agder	110	110	100	100	100		100	80	80		120
Vest-Agder	95	95	95	95	95		95	95	95		95
Rogaland	100	95	100	100	100	100	95	90	90		
Hordaland		50	50	50			80	80	80	80	80
Sogn og Fjordane	105	105	100	100		100	106	98	90	90	93
Møre og Romsdal	95	97	97	97			97	95	96	96	99
Sør-Trøndelag	90	80	90	90			100	100	100	100	105
Nord-Trøndelag	90	100	100	100			80	90	90	100	100
Nordland	75	70	80	80		75	75	75	85	95	95
Troms	105	105				105	102	103	103	100	100
Finnmærk	110	110					105	105			
LANDET	94	91	96	95	99	94	94	92	92	94	96

6 Fylkesvise normalårsavlinger 2005 – Serier for normalårsavlinger og registrerte avlinger

I tabell 6.1 er det gjengitt fylkesvise normalårsavlinger for 2005 for jord- og hagebruksvekster. I tabell 6.2 og 6.3 er det gjengitt registrerte avlinger og normalårsavlinger på landsbasis for et utvalg av vekster fra 1970.

Normalårsavlingene beregnes som trendframregning av de foregående års avlinger. Ordinært legges 12 tre-års glidende gjennomsnitt av de registrerte avlingene til grunn. Totalt er det dermed 14 års registrerte avlinger som ligger til grunn. Trendberegningen foretas ved lineær regresjon med minste kvadraters metode.

For de fylker en har manglende avlingsregistreringer, beregnes det ikke normalårsavlinger for vedkommende vekst.

Beregningen av grasavlingene, dvs. eng til slått i alt beregnet som tørt høy, ble lagt om fra 1997. Inntil 1997 ble engavlingene omregnet til tørt høy på grunnlag av energiinnholdet, mens avlingene deretter er omregnet til tørt høy via tørrstoffinnholdet. Den nye metoden gir et lavere avlingsnivå. Ved omleggingen justerte SSB avlingene tilbake til 1995. I samråd med SSB har NILF justert avlingene videre tilbake til 1990. Normalårsavlingene for gras i tabell 6.3 etter den nye serien er beregnet for årene 2001–2005. For årene 2001, 2002 og 2003 er normalårsavlingene basert på hhv. 9, 10 og 11 tre-års glidende gjennomsnitt, siden antall år etter tradisjonell metode (12 tre-års glidende gjennomsnitt) er for kort.

Fra 1996 overtok SLF (tidligere LPC) avlingsregistreringene for hagebruksvekstene. Tidligere hadde SSB ansvaret for hagebruksstatistikken. Overgangen ga et brudd slik at en heller ikke her har lange nok sammenliknbare serier til beregning av normalårsavlinger med det antall år som ordinært legges til grunn (12 år). Normalårsavlingene er likevel trendberegnet med det antall år en har avlingsregistreringer. For de fleste vekstene vil det bety årene 1996–2004. For en del av vekstene foretok SLF også avlingsregistreringer fra 1991/92. For disse vil da beregningene være basert på årene 1991/92–2004.

Tabell 6.1 Fylkesvise normalarsavlinger 2005. Kg/da

Vekst	Landet	Østfold	Akershus	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	A-Agder	V-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn+Fi.	Møre+R.dal	S-Tr.lag	N-Tr.lag.	Nordland	Troms	Finmark	
Jordbruksvekster																				
Hvete	451	433	457	534	457	444	444	400	288	421	421	378	361	259	259	378	378	174	361	1723
Bygg	373	367	381	406	380	373	380	314	238	326	392	332	376	208	259	332	332	174	376	264
Havre	421	425	450	412	445	442	445	376	287	411	405	303	369	147	228	303	303	242	369	1565
Korn i alt	405	420	426	420	403	415	431	348	250	358	399	376	330	231	256	376	376	181	330	1137
Oljeverkster	172	166	169	185	180	169	179	161	161	169	169	72	122	1994	122	72	72	1476	122	1723
Potet	2619	2369	2999	2733	2756	2397	2641	2692	2002	1813	2758	2623	2260	2771	2260	2623	1476	1925	2260	1723
Førraps og førmærgekål	2179																			
Eng i alt ¹	584	715	722	618	677	570	738	598	549	595	680	605	587	572	585	605	409	409	587	264
Rau gras, 1-årig	2658	2902	2080	2390	2483	2192	3002	2016	2643	3476	4101	2666	2483	3171	2632	2666	2586	1872	2483	1565
Grønnfôr, konvekster	1580	1871	1802	1831	1659	1520	1698	1526	1672	1463	2243	1650	1631	1853	1650	1650	1416	1250	1631	1137
Engfrø	58	55	48	53	50	45	60	46	56			54								
Høgebruksvekster																				
Blomkål	1549	756	1944	1489	1564	1795	1159	1356	975	914	1696	1406	190	1334	1334	1406	190			
Sommer- og høsthv.kå	2417	3336	3824	4805	4454	2531	2128	3475	1961	1194	1484	2710	841	1980	1980	2710	841			
Vinterhv.kål	5056	7510	3994	4805	4454	4225	3034	3475	6594	1763	4884	4107	841			4107	841			
Rosenkål	688	676	688	676	673	699	699	753			753									
Kinakål	2210	1547	1937	2591	2710	2224	1346	4170	4524	0	2469	2630		0	2630	4791				
Rudkål	4679	5584																		
Brokkoli	954	816	752	0	652	1155	854	0	4524	1381	1389	776								
Gulrot	3526	3245	2050	4175	1848	5178	3853	3032	2997	2460	3244	3519	3651	3000	6280	3651	2856	402	3651	402
Purre	1667	1198	2390	1836	1386	1599	887	887	1798	1391	1638	2119								
Maltøk	2767	2583		3158	2829	2763	1476	1476	2055	1605										
Salatagurk	548	253	535	137	479	646	239	485	180	414	663	776		389	389	776				
Tomater	389		392	332	271				271		379		165		165					
Reddikler	569		7896																	
Krusespissille	5362								3030											
Agurker (friland)	2938																			
Bønner	889																			
Konserves erter	681																			
Knollselleri	1738	1855	1865	1854	1865	1494	1346		3116	1346										
Silkselleri	1875	1809	3682	1324	3682	1324	2193			2193										
Rotpersille	712	769	0	608	0	608														
Rødbeter	3962	3994	4913	2121	4913	2121	1974	1974	4484	1434	1429	2593		2426	2593	3083	1595	2291	2593	2291
Isbergsalat	1909	1304	2006	1930	2006	1930	4371	4371	1309	0	2870			2828	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Kålrot til mat	3177	3067	3961	2635	3961	2635	877	877	88	664	775			324	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Epler i alt	722	522	383	393	3475	927	1127	692						801	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Pærer	440		383											589	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Plommer	344		444	375	444	444	731	531	308	308	281			604	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Moreller	230		291	496	270	221	221	221						485	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Kirsebær	568		957	614	631	160	160	160						837	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Solbær	339	165	362	131	240	240	240	240						318	2558	3083	1595	2291	2558	2291
Jordbær	598	381	681	582	681	582	537	537	395	619	914	619	483	570	483	619	203	321	483	321
Bringebær	672	282	315	397	589	631	544	319	225	281	523	323	432	803	432	323	203	321	432	321

¹ Avlinger av all eng til slått omregnet til tørr høy.

Tabell 6.2 Registrerte avlinger i kg/dekar. Landet 1970–2004

År	Jordbruksvekster ¹										Hagebruksvekster ⁴						
	Korn i alt	Hvete	Rug ²	Bygg	Havre	Eng i alt ³	Raigras	Grønnfôr	Rotv. ³	Poteter	Oljev.	Blomkål	Hodekål	Gulrot	Løk	Epler	Jordbær
1970	294	281	281	274	286	320	601	3751	2033	4877	2274	151	1204	3596	3030	2352	787
1971	297	347	347	352	291	306	654	3917	2197	5270	2118	198	1350	3511	3255	2646	868
1972	281	334	334	292	265	311	660	3796	2089	4894	2029	137	1197	3581	3427	2199	828
1973	308	388	388	362	292	326	665	3700	2048	5374	2140	162	1296	3298	3384	2507	897
1974	355	417	417	317	351	353	667	4352	2359	5853	2560	183	1288	4271	3334	2650	872
1975	284	331	331	260	245	256	597	3454	1855	4559	1698	139	1210	3378	3236	2494	959
1976	284	328	328	307	280	282	625	3311	2009	4107	1865	143	1167	3319	2488	2920	920
1977	344	361	361	329	336	355	681	4214	2203	4865	2322	185	1397	3515	2610	2610	927
1978	352	378	378	326	342	363	709	4072	2151	5267	2494	178	1389	3761	2850	2850	965
1979	317	387	387	167	294	354	697	3519	2026	4168	2028	149	1297	2909	2981	2596	907
1980	342	406	406	108	326	362	704	4255	2182	5486	2385	145	1385	4179	3809	2895	1005
1981	343	463	463	120	325	356	696	4063	2175	5042	2195	143	1441	3732	3140	3179	780
1982	362	414	414	135	360	359	673	3938	1862	5508	2251	169	1417	3854	3717	3296	1019
1983	317	389	389	193	308	318	696	3885	1871	4940	2055	150	1392	3490	3323	3133	964
1984	424	518	518	177	371	474	734	4594	2164	6201	2549	176	1474	4226	3761	3555	1233
1985	349	405	405	147	325	366	702	4241	2080	5635	2365	136	1388	3769	3326	2981	930
1986	310	389	389	42	299	302	678	3983	2113	5419	2325	133	1326	3460	3303	3116	857
1987	360	413	413	148	324	383	684	4408	1859	5327	2103	159	1343	2867	3189	3089	915
1988	296	326	326	28	297	285	707	4170	1932	6119	2603	128	1498	4866	4300	3469	772
1989	331	365	365	172	337	314	665	3783	1803	5344	2424	143	1519	4419	3819	3971	1181
1990	440	466	466	261	415	466	573	3483	1830	5811	2590	189	1515	4570	3996	4244	835
1991	402	465	465	312	367	425	569	3286	1718	5455	2275	127	1531	4371	3762	3495	986
1992	281	353	353	260	278	256	517	3146	1485	5298	2662	130	1627	4457	3675	3499	843
1993	383	511	511	392	365	359	560	3286	1539	5293	2496	173	1805	3968	3835	3719	948
1994	284	284	284	225	294	268	537	3538	1599	5267	2309	133	1550	4300	3796	3302	668
1995	351	475	475	355	312	379	518	3026	1484	4927	2224	154	1640	4484	3595	3573	728
1996	403	453	453	325	390	397	532	3117	1522	4770	2313	159	1640	4379	3564	3449	598
1997	388	431	431	281	380	380	545	2931	1546	5662	2623	156	1725	4772	3654	3131	651
1998	405	469	469	404	371	418	549	3049	1598	4995	2684	154	1542	4504	3431	3263	465
1999	371	445	445	392	342	389	555	2917	1521	4792	2560	163	1605	4735	3780	3096	506
2000	398	461	461	456	357	420	564	3087	1837	4312	2292	159	1590	4793	3570	3142	542
2001	372	407	407	290	353	389	577	3047	1593	4303	2570	177	1536	4874	3531	2824	559
2002	349	410	410	328	348	348	551	2785	1676	4303	2598	162	1598	4928	3615	2964	543
2003	394	461	461	2003	362	393	594	2506	1257	3729	2554	150	1591	4795	3729	2920	527
2004	440	477	477	423	423	423	626	2646	1455	2794	2794	180	1595	4998	3417	3169	724

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Pga. endret beregning viser stat. for rug for lave avlinger fra 1979 til ut på 90-tallet. Slått sammen med rughvete i avi.stat. fra 2002

3) Til og med 1978 kalrot og forpote, f.o.m. 1979 også forpote. Slått sammen med grønnfôrvekster fra 2002

4) All avling fra eng til slått omregnet til lørt høy. Beregnet på grunnlag av energimhold inntil 1990. Fra 1990 er avlingene beregnet på grunnlag av tørrstoffinnhold.

5) Hagebruksstatistikken er utarbeidet av SLF (LPC) fra 1991-92/96. Tidligere utarbeidet av SSB

Tabell 6.3. Normalårsavlinger kg/dekar. Landet 1970–2005

År	Jordbruksvekster ¹										Hagebruksvekster ⁴						
	Korn i alt	Hvete	Rug ²	Bygg	Havre	Eng i alt ³	Raigras	Grønnfôr	Rotveks.	Poteter	Oljev.	Blomkål	Hodekål	Gulrot	Løk	Epler	Jordbær
1970	263	305	263	257	263	603				2068							
1971	281	318	282	276	287	601				2147							
1972	288	325	300	282	299	604											
1973	299	335	316	291	316	618				2202							
1974	313	359	343	303	333	641				2215							
1975	329	385	361	317	351	663				2269							
1976	337	402	366	323	357	671				2279							
1977	336	405	356	323	350	671				2195							
1978	332	400	347	320	343	671					174						
1979	335	394	340	323	343	683			4978	2126							
1980	337	394	315	324	348	695			4872	2180							
1981	342	400	267	327	356	707			4857	2237							
1982	346	417	205	329	363	709			4798	2227							
1983	355	429	145	340	371	708			4912	2272							
1984	358	433	110	343	368	704	4021	2047	4964	2263							
1985	368	443	90	351	383	710	4105	2005	5167	2295							
1986	375	453	86	351	395	722	4204	1997	5402	2322							
1987	382	466	70	353	406	731	4330	2037	5725	2412							
1988	377	462	57	346	396	724	4388	2021	5890	2408							
1989	360	443	36	333	374	714	4383	1988	5997	2404							
1990	346	414	44	323	350	699	4316	1908	5967	2374							
1991	347	395	80	330	344		4165	1859	6002	2451							
1992	361	396	149	346	361		3923	1799	5906	2485							
1993	367	396	212	351	368		3629	1715	5816	2547							
1994	364	409	268	347	361		3343	1620	5616	2560							
1995	348	398	302	338	336		3160	1526	5483	2582							
1996	342	405	345	334	325		2972	1432	5262	2510							
1997	344	408	375	336	330		2843	1357	5075	2437							
1998	359	432	407	348	350		2714	1317	4977	2412							
1999	380	453	424	363	374		2659	1340	4954	2466							
2000	388	463	435	367	389		2628	1366	4891	2503							
2001	392	468	446	364	399	545 ³	2677	1440	4717	2502							
2002	388	459	435	357	401	556 ³	2769	1502	4501	2487							
2003	389	450		357	406	561 ³	2823	1593		2513							
2004	394	445		362	412	568 ³	2773	1602		2546							
2005	394	451		373	421	584 ³	2658	1580		2619							
														1545	5032	3526	676
													1549	5056	3526	2767	722
																	567
																	598

1) Avlinger med 15 % vann for korn

2) Pga. endret beregning viser stat. for rug for lave avlinger på 60-tallet og ut på 90-tallet. Slått sammen med rughvete fra 2002

3) All avling fra eng til slått omregnet til tørr høy. Beregnet på grunnlag av energiminnhold inn til 1990. Fra 1990 er avlingene beregnet på grunnlag av tørstofferinnhold. Kun regnet normalårsavlinger fra 2001 pga. begrenset antall år etter ny serie fra 1990.

4) Kun trendberegnet fra 2004 pga. kort avlingsserie (ny avlingsstatistikk fra 1991-02/96)